

► Pozvánka na výstavy:

ZAHRADA VYSOČINY - Žirovnice - 7. 7. - 10. 7. 2012

Tradiční výstava lilií a denivek v zámku Žirovnice. Pořádá 1. ZO ČZS Žirovnice, poradenská služba, prodej dalšího zahrádkářského zboží. Otevřeno 9-17 hodin.

Květy 2012 - Lysá nad Labem - výstaviště - 12. 7. - 15. 7. 2012

Celostátní výstava květin a zahradnické trhy. Expozice a květinová aranžmá Českého zahrádkářského svazu, a to na ploše 2.160 m². Současně probíhá 3. ročník ezoteriky, astrologie a magie FESTIVAL VĚŠTĚNÍ KVĚTY FIALOVÉ. Bude připravena i expozice bylinek nazvaná ROSTLINY PRO POSÍLENÍ ORGANISMU A ZDRAVÍ, kde se návštěvníci mohou informovat, jak se bylinky pěstují, užívají a v jaké podobě se s nimi setkávají v obchodech. Novinkou letošního roku bude samostatná expozice rakytníku řešetlákového. Na dobu konání výstavy Výstaviště tradičně vyhlásilo floristicko - květinářsko - zahradnickou soutěž POLABSKÝ KVĚT 2012.

Výstava fuchsii - Telč, zámecká zahrada - 24. 7. - 5. 8. 2012

Exponáty jsou neprodejně, ale do vyčerpání zásob se prodávají mladé rostliny mnoha druhů. Vystavovatelky každému zájemci rády poradí, jak úspěšně fuchsie pěstovat.

Den otevřených dveří - Smržice - SEMO - 28. 7. 2012

Zveme Vás k návštěvě firmy SEMO Smržice. Připravili jsme pro vás zajímavé přednášky o nových odrůdách a pěstování rajčat, paprik, okurek i cibulí. Ukážeme vám naživo to, co jsme schopni pro vaši zahrádku nabídnout. Prohlédnete si šlechtitelské porosty, čističku semen i baličku. Můžete podiskutovat se šlechtiteli i ostatními pracovníky SEMO. Najděte si chvíli času a udělejte si výlet na Hanou. Výlet můžete spojit s návštěvou parku v Čechách pod Kosířem, nebo se zahradami Kroměříže. Program bude probíhat v sobotu 28. července od 10.⁰⁰ do cca 18.⁰⁰ hodin. Návštěvu větších skupin prosím ohlaste předem na sekretariátu SEMO na tel. 582 301 911, 582 301 901-3 nebo na e-mailu sedlackova@semo.cz.

„Zarážení hory“ v Kobylí na Moravě – 25. 8. 2012 – folklorní slavnost místních vinařů, s otevřenými sklepy, spojená s ochutnávkou vína. Poznáte sklepy, kde a jak se víno vyrábí, vinohrad či trať odkud víno pochází. Bohatý doprovodný program, cimbálová muzika, místní kulinářské speciality.

Květy a plody léta - Holešov, Dům zahrádkářů - 4. - 5. 8. 2012

Výstava mečíků, jirín a letního ovoce bude pořádána opět v Domě zahrádkářů v Holešově, na celém prostoru nádvoří a v celé budově. Výstava je ukázkou spolupráce se specializovanými organizacemi, **Gladiris a Dagla**, doplněna balkonovými květinami našich členů, **k našemu svazovému výročí 55. let**. Na výstavě se **v rámci 110 let trvání včelařů** budou také prezentovat včelaři z Holešova a okolí. Po úspěšné a velmi hojně navštívené výstavě mečíků v minulém roce, chceme tuto výstavu opakovat a navíc doplnit **květy jirinek od pěstitele ze Zlína př. Kovařika**.

◀▶ ☀ **Ochrana rostlin na zahrádce v srpnu:**

Uvedený kalendářní přehled je použit s laskavým svolením autorů publikace:

Účinná ochrana zahradních plodin - Josef Horák, Jaroslav Rod, ([GRADA](#) – 2011)↓

- Průběžně ze zahrady odstraňujeme a následně **likvidujeme opadané, většinou červivé a nahnilé plody** ovoce.
- U jabloní pokračujeme v opakovaných 14denních postřicích plodů k **zamezení Ca-deficientní skvrnitosti jablek**. Používáme chlorid vápenatý v přípravcích Kalkosol 25, Kalkosan 30 či Kalcolit forte (0,5-1% roztok) nebo 1% roztok ledku vápenatého.
- U **maliníku** brzy po odpození odřežeme loňské letorosty, nové by se měly ošetřit účinným fungicidem proti **didymelovému odumírání maliníku**. V současné době není u nás tato choroba pokryta příslušným ochranným přípravkem. V Německu proti ní používají Merpan 80 WG, Score 250 EC a Zato 50 WG. U nás ale ani jeden z nich není k tomuto účelu registrován.
- I v srpnu pokračujeme v zamezení vzniku **pozdní červivosti plodů**, kterou u jaderovin a peckovin způsobují druhé generace obaleče jablečného a švestkového. K ošetření stromů s podzimmými a zimními odrudami lze využít povolený organofosfát (výběhový Reldan 40 EC) nebo neonikotinoidy (Mospilan 20 SP nebo Calypso 480 SC) a konečně jen proti obaleči jablečném lze použít nově registrovaný SpinTor, který též dobře působí i proti obalečům slupkovým.
- Při teplém a suchém počasí v červenci a v srpnu může dojít k **přemnožení svilušek a hálčivců** na jaderovinách a slivoních. Děje se to především tam, kde zahrádkář k likvidaci živočišných škůdců na ovocných kulturách použil neuváženě pyrethroidy, např. Decis 15 EW, Decis Mega nebo Karate se Zeon technologií 5 CS. Jabloně při napadení sviluškami strádají, mají menší, svinuté listy šedobronzové barvy. Na rubu listů můžeme pozorovat pomocí lupy vajíčka, larvy a dospělce těchto roztočů. Za takovýchto okolností musíme pak nutně stromy nejméně dvakrát po sobě ošetřit v intervalu 10-14 dnů přípravkem Omite 570 EW (0,1 %) nebo Omite 30 W (0,2 %). Elegantní a především efektivní je introdukce dravého roztoče *Typhlodromus pyri*.
- Obvykle v první polovině srpna, při zaměkání bobulí révy vinné, je třeba provést **postřik proti šedé hnilobě hroznů** (botrytidě). Lze použít Mythos 30 SC nebo Thiram Granuflo. Ve stejné době provádíme i **závěrečný postřik proti padlí a peronospoře** (použijeme např. Kumulus WG + Kuprikol 50).
- V horkých a suchých letních obdobích se může také výrazně přemnožit **na zelenině sviluška chmelová**, především na okurkách a paprikách. Na listech vyvolává skvrnité či okrajové žloutnutí listů, které se nakonec zbarví do šedohněda a usychají. Rovněž i zde lze pozorovat na rubu listů kromě pavučinky i různá vývojová stadia svilušek. Mnohým zahrádkářům poničily už v červenci venkovní okurkový porost, a to již v době, kdy se u nás ještě ani nevyskytla plíseň okurky. Nejvíce však sviluška chmelová škodí u skleníkových porostů okurek. Na postižené venkovní i skleníkové kultury je účinný a vhodný preparát Omite 30 W (dostatečná je 0,1% koncentrace). Lze jej využít i během sklizně, neboť má krátkou ochrannou lhůtu – u okurek 5 dnů, u paprik 14 dnů. Je nutné ho však vždy aplikovat opakovaně (dvakrát až třikrát v intervalu 7–10 dnů). U okurek pěstovaných venku lze ke stejnému účelu použít Vertimec 1.8 EC, u okurek ve skleníku lze případně použít biologickou ochranu. Upozorňuji, že u přípravku Talstar 10 EC, který se dříve jako alternativa doporučoval proti sviluškám u skleníkových okurek, je ukončena registrace a všeobecné používání tohoto přípravku bylo povoleno maximálně do 30. 5. 2011! Po tomto datu je striktně zakázáno používat zbylé zásoby tohoto přípravku.
- Koncem srpna a především v září se **mšice** vracejí zpět z bylinných hostitelů na ovocné stromy a keře. Pokud stav nelze vyřešit ostříháním napadených částí větviček, musíme použít Pirimor 50 WG (0,1-0,15 %).
- V srpnu začínáme **s obnovou výsadby nových jahodníkových porostů**. Vzhledem k tomu, že většina starších porostů je napadena červenou hnilobou kořenů nebo fytoftorovou hnilobou jahodníku, musí se především použít zdravá sadba, střídat místa k osázení jahodníkem a eventuálně navíc všechny nově vysazované sazenice namáčet neméně 20 minut do 0,25% suspenze Aliette 80 WG. Po zasazení je třeba provést pásovou zálivku sazenic 1% suspenzí stejným přípravkem. K tomuto účelu je též registrován přípravek Polyversum, zde se jak k namáčení, tak i k pásové zálivce doporučuje 0,05% koncentrace. Obě ošetření se provádějí pouze jednou, šířka ošetřených pásů by měla být 20 cm.

- **Pěstitelé zeleniny a brambor** musí při deštivém a teplém počasí v srpnu nadále sledovat kultury. Předpokladem úspěchu je včasné preventivní ošetření porostů brambor a zeleniny. Během probíhajících sklizní musíme k ochraně používat jen přípravky s krátkou ochranou lhůtou (3–7 dnů). Pokud jsou porosty brambor bez houbových chorob, můžeme použít z kontaktních přípravků při slabém infekčním tlaku ve druhé polovině postřikové sezóny a v systémech ekologického zemědělství pouze Kuprikol 50 (0,4 až 0,5% koncentrace). Jeho účinek je však většinou velmi slabý až nedostatečný. Kuprikol 50 navíc prodlužuje a oddaluje dozrávání plodů. Jestliže jsou naopak již patrné známky nákazy plísní pak u zeleniny už pomáhá jen systémový přípravek s preventivně-léčebnou účinností Ridomil Gold MZ Pepite (0,25 %). Ten má u cibule ochranou lhůtu 7 dnů, u rajčat a okurek 3 dny. U okurek můžeme při zjištění **plísně dýňovitých** případně ošetřovat mezi sklizněmi i přípravkem Aliette 80 WG (0,2 %). U brambor v tomto období při jasných známkách nákazy a při silném infekčním tlaku se ukázal přípravek Ridomil Gold MZ Pepite jako nedostatečně účinný, naopak se výborně osvědčil nověji registrovaný Infinito, který se v rostlině šíří systémově a translaminárně a kromě preventivního účinku je schopen účinně zasáhnout léčebně 24-48 hodin po infekci listů plísní. Má ochrannou lhůtu 7 dnů a lze ho použít až 4x za sezonu. Při eventuálním výskytu **padlí okurky** aplikujeme přípravky na bázi síry. Mrkev a petržel je třeba při prvních příznacích výskytu padlí miříkovitých též ošetřit opakovaně preparáty na bázi síry (výběhový Sulikol K, Kumulus WG). Celer se musí za deštivého počasí chránit proti **septoriové skvrnitosti listů celeru** organickým fungicidem Score 250 EC (0,02 %). Nově je zde zaregistrován k použití i strobilurin Ortiva.
- Všechny výše uvedené přípravky na ochranu rostlin je nutné používat v souladu s přiloženým návodem k použití a respektovat přitom ochranné lhůty.

► **Nutné práce na zahrádce v srpnu:** použité informace jsou čerpány: www.zahradkari.cz: ↓

- Srpen je pro ovocné dřeviny měsícem druhého prodlužujícího růstu. Ještě stále není pozdě na přeroubování peckovin (slivoní, třešní a višní) letními rouby za kůru, mají-li tyto dřeviny ještě mízu. Druhá míza se využívá i k očkování (jádroviny, peckoviny - broskvoně se očkují až naposled). Očkovance z července zkontrolujte a ty s neujatými očky přeočkujte. Stromům, které jsou přetíženy velkou úrodou ovoce, podkládejte větve podpěrami, aby se dřevo větví nepolámalo.
- Mimo ostružin, malinoostružin a malin (odplozené výhony a nadbytečné nebo slabé výhony u všech těchto bobulovin odstraňujte těsně u země) začínají zrát remontantní jahody a aronie.
- Pokračuje se ve sklizni letních odrůd jablek (např. DISCOVERY, MANTET), hrušek (např. CLAPPOVA, RADANA), broskví (např. REDHAVEN, MORAVIA), meruněk (např. VELBORA, VESPRIMA) a višní (např. MORELA POZDNÍ), sklízí se pozdní odrůdy rybízu (HEINEMANUV POZDNÍ), renklody (ALTHANOVA, ZELENÁ) a rané švestky (např. ČAČANSKÁ LEPOTICA, WANGENHEIMOVA). Monilií napadené plody otrhávejte a likvidujte, podobně odstraňujte i opadané plody, které bývají nahnílé a červivé. Třešně a višně můžete hlouběji zmladit a koruny podle potřeby prosvětlit, u meruněk mimo suchých, či povadlých větví raději mnoho neřežte. Zásah řezem u broskvoní by měl sledovat zkrácení výhonů o měkkou část posledního přírůstku, což umožní dobré vyžrání ponechaných pupenů.
- Vysazují se jahodníky - půda by měla být dobře zásobena humusem a živinami. Před výsadbou prohlédněte dobře sazenice, aby nebyly napadené roztočkem jahodníkovým (špatně rozvinuté, či pokroucené listy), nebo některými chorobami (houbové skvrnitosti). Vysazené rostliny by měly mít srdéčko těsně nad zemí. Pro bezpečnější ujmoutí sazenic se doporučuje nastýlka (rašelina, řezanka apod.) k zadržení vláhy, ale mulčovací materiál by neměl přikrýt vysázené rostliny. Vysazovat je možno i na zahradnické folie - docílíte tím větší ranosti a stabilizace úrody. Vysazené rostliny vydatně zalijte a povadlou sadbu před výsadbou ponořte kořeny do vody na několik hodin v chladnu a stínu (sklad, sklep). Když objevíte na plodech známky čerstvé červivosti, stříkejte proti druhé generaci obalečů u jádrovín, slivoní a broskvoní povolenými přípravky.
- V srpnu se ještě sklízí česnek - u paličáků je pomůckou pro stanovení správné doby sklizně napřímení stočeného konce stvolu a žloutnutí listů a u nepaličáků stadium, kdy rostliny poléhají a žloutnou jim listy. Sklízí se i cibule - tu nechte po vytáhání ze země (není-li vlhké počasí) 2 týdny na zahrádce doschnout. Podle potřeby se probírá ledový salát, plodová zelenina a kořenová zelenina. Fazol by se zráním semen vyčerpával a proto sklízíte včas rovněž fazolové lusky.

- Vyštípujte zálistky tyčkových rajčat a koncem měsíce zaštipněte vrchol, aby vám plody i na vrcholu stačily do prvních podzimních mrazíků uzrát. Při zalévání dejte pozor na to, abyste neovlhčili listy - tato vlhkost může napomoci napadení plísní bramborovou, objevíte-li na spodních listech příznaky chorob, tak je olamujte a likvidujte.
- Při teplém a deštivém počasí včas ošetřete rostliny rajčat a brambor (pozdní odrůdy) proti plísní bramborové.
- Košťálová zelenina uvítá pohnojení draselným hnojivem, které podpoří dokonalý vývoj pevných hlávek a skladovatelnost. Pórek přihřte zeminou, aby vybělení část byla co největší. Čínské zelí z červencového výsevu je potřeba v srpnu vyjednotit, jinak je možné čínské i pekingské zelí až do poloviny srpna vysévat (nebo vysazovat).
- Stále ještě můžete na uvolněné zeleninové záhony vysévat salát, špenát, či ředkvičku k podzimní sklizni. Vysévají se i ozimé formy zelenin - hláv. kapusta, květák, cibule, salát pro přezimování. Koncem měsíce se doporučuje u růžičkové kapusty zaštipnout vrchol.
- U okrasných rostlin využijte podobně jako u ovocných druhou mízu k očkování - např. růže, šeříky apod. Zvláště u růží pamatujte na příp. přeočkování keřů, u kterých se neujmula očka z červencového očkování. Zelenými řízků se v této době množí cypřišky, tuje, jalovce, dřívěšáky, pustoryly, skalníky, zimolezy, zlatice v pařeništi. Náročnější dřeviny - jako např. tisy vyžadují k zakořenění podmínky skleníkové množárny.
- Tento měsíc je také vhodný na stříhání živých plotů z jehličnanů. Hřížít můžete vistárii, loubinec, břečťan, zimolez.
- Do konce měsíce je možné rovněž vysazovat, nebo přesazovat mladé jehličnany s kořenovým balem. Vysázené dřeviny chraňte proti vyvrácení kolíkem tak, abyste nepoškodili kořenový bal. Rostliny po vysázení rovněž dostatečně zalijte a proti nežádoucímu výparu stíněte, nebo obalte rostlinu plátnem.
- Řízkovat můžete i fuchsie a pelargónie (řízky nechte jeden den zavadnout), růstové vrcholy fuchsii se doporučuje zaštipovat a tvořící se plody včas odstraňovat. Z pokojových květin můžete ještě řízkovat např. filodendron, scindapsus - řízkům nechte vytvořit kořeny ve sklenici s vodou.
- Sázejí se ocúny - květ je možno očekávat koncem září až začátkem října, šafrány se sázejí již na začátku měsíce. Bledulky, modřence a kosatečky je doporučeno v tuto dobu sázet do hl. 7 - 10 cm. Je vhodná doba i na vysazování narcisů - ty se mohou sázet po tulipánech, ale opačně (tulipány po narcisech) se to nedoporučuje. Přesazují se pivoňky - dejte pozor na hloubku výsadby (příliš hluboko vysázené nekvětou).
- Trvalky můžete dělit a přesazovat po odkvětu. Ve druhé polovině měsíce se též na záhon vysazují některé dvouletky z červnového a červencového výsevu - sedmikrásky, pomněnky, macešky, náprstníky, zvonky a zimní fialy.
- O trávník je nutné v tomto měsíci stále pečovat - pravidelný pokos, zálivka a přihnojení, potlačení růstu dvouděložných plevelů a mechu. Při použití přípravků proti plevelům by plevele by měly mít dostatečně vyvinuté listy, po pokosu stříkejte ne dřív, než za týden. Je i vhodná doba na založení nového trávníku, výsev nezapomeňte pravidelně zalévat.

► **Poradenská služba – každou středu, mimo 1. v měsíci, mezi 13,⁰⁰ a 16,⁰⁰ hodinou (na sekretariátě ÚS ČZS)**

ZO ČZS si mohou vyzvednout na sekretariátě ÚR ČZS v Olomouci, tř. 1.máje 5, každou středu, mimo 1. v měsíci:

► členské známky na rok 2012 + ke každé známce zdarma „Rukověť zahrádkáře 2012“ + kalendářík

►► **CD a publikace k objednání a zakoupení na ÚS ČZS Olomouc:**

- **CD:** Choroby a škůdci zahradních rostlin – aktualizovaná a doplněná verze (1/2010), J. Rod / cena 50,- Kč
- **CD:** Výstavy ČZS – nově zpracované CD - lze objednat na ústředí / cena 50,- Kč
- **publikace:** pomologie: Jádroviny a Peckoviny – Bc. T. Jan a Ing. D. Nesrsta – cena 120,- Kč za jeden díl
- **publikace:** Účinná ochrana zahradních plodin / Rostlinolékař radí – J. Horák, J. Rod / cena 185,- Kč / při osobním odběru
- **publikace:** Zahrádkáři v Čechách a na Moravě – ČZS – cena 50,- Kč vč. poštovného a balného na základě objednávky ZO nebo ÚS
- **publikace :** Ovocnářská ročenka 2012 – cena 20,- Kč

Telefonické dotazy mimo středu Vám zodpoví členové ÚS ČZS Olomouc:

Předseda – J. Rod, tel.: 723 339 521, e-mail: jaroslav.rod@centrum.cz

tajemník - J.Skarupský, tel.: 605 127 698, e-mail: j.skarupsky@seznam.cz

hospodář – J. Kačerová, tel.: 775 639 152

Redakce: Vlasta Schubertová, ČZS ÚS Olomouc - konečná úprava

(neprošlo jazykovou úpravou)